

steller
R. Vroonland

Leiden
6 november 2019

onderwerp
Beleid reserves bij toe- c.q. uittreding (uit het samenwerkingsverband)

1. Inleiding

In de vergadering van het algemeen bestuur van 27 juni jl. is de vraagstelling opgeworpen hoe om te gaan met de door de zittende deelnemers opgebouwde reserves bij toetreding van een nieuwe deelnemer.

Moet een potentiële nieuwe deelnemer een entree-fee betalen om zich in te kopen in de door de zittende deelnemer opgebouwde reserves binnen de BSGR, conform de situatie bij een vereniging van eigenaren?

Daaraan is gerelateerd de vraag hoe wordt omgegaan met de door de deelnemers opgebouwde reserves indien een zittende deelnemer besluit uit te treden; krijgen deze dan een deel van de mede door hem opgebouwde reserves mee?

In de 'Eindrapportage verdiepingsonderzoek belastingssamenwerking' van 9 juni 2008 werden een aantal spelregels opgesteld die van toepassing waren als er een nieuwe deelnemer zou toetreden tot het pas opgerichte samenwerkingsverband (de BSGR). Eén van de spelregels was dat een nieuwe deelnemer een entree-fee verschuldigd zou zijn.

De redenering daarachter was dat de primair tot de BSGR toetredende deelnemers kosten hadden gemaakt in de onderzoeksfase van de oprichting van de BSGR en dat daarin van een nieuw toetredende deelnemer alsnog een bijdrage werd verlangd.¹

Dit is in praktijk evenwel nooit toegepast.

Bij de 1^e toetreding van nieuwe deelnemers (per 1 januari 2013) is aan deze deelnemers, naast de deelnemersbijdrage voor de uitvoering van de belastingtaken, geen afzonderlijke entree-fee gevraagd. Ook daarna is aan een nieuw toetredende deelnemer geen afzonderlijke entree-fee gevraagd.

In de afgelopen jaren is wel duidelijk geworden dat het onderdeel prijs voor een potentiële nieuwe deelnemer een belangrijke afweging is om een keuze te maken om toe te treden tot een samenwerkingsverband. Er zijn bij de BSGR geen voorbeelden bekend van belastingssamenwerkingen die een potentiële nieuwe deelnemer een entree fee vragen om toe te mogen treden tot het samenwerkingsverband.

Nu aan de voorkant geen afzonderlijke entree-fee is gevraagd door de BSGR aan nieuwe deelnemers om zich in te kopen in de bestaande reserves, maar slechts een prijs voor de door hen overgedragen werkzaamheden (tegenwoordig volledig gebaseerd op de door de nieuwe deelnemer af te nemen aantallen producten afgezet tegen de daarvoor gelden kostprijs bij de BSGR (op basis van het kostprijscalculatiemodel), ligt het niet in de rede om bij uittreding van een deelnemer deze deelnemer een aandeel in de opgebouwde reserves mee te geven. Ondanks het feit dat zij een aandeel hebben gehad in de opbouw van de betreffende reserve!

¹ Bladzijde 14 van het voornoemde rapport onder 8.

Uit informatie ingewonnen bij enige vergelijkbare belastingsamenwerkingsverbanden blijkt dat aldaar bij uittreding van een deelnemer geen aandeel in een opgebouwde reserve aan de uittredende partij wordt uitgekeerd indien er sprake is van reserves.

2. Actualiteit

Inmiddels is bij het onderwerp uittreding uit een gemeenschappelijke regeling een veel bredere discussie gaande als gevolg van de voorgestelde aanpassing van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna 'Wgr').

In de huidige tekst van de gemeenschappelijke regeling van de BSGR is in artikel 38 aangaande uittreding het volgende bepaald:

- “1. Een deelnemer kan uittreden uit de regeling. De deelnemer die uit de regeling wenst te treden maakt, na verkregen toestemming van zijn vertegenwoordigend orgaan, zijn voornemen tot uittreding bij aangetekend schrijven kenbaar aan het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband en aan de overige deelnemers.
2. Gedurende vijf jaren na de datum van toetreding tot de regeling is het niet mogelijk om uit de regeling te treden.
3. Voor uittreding wordt een opzegtermijn van ten minste één jaar in acht genomen.
4. Uittreding vindt plaats aan het eind van het kalenderjaar.
5. Na ontvangst van het in lid 1 vermelde schrijven wordt aan een, in overleg met de uittredende deelnemer aan te wijzen, onafhankelijke registeraccountant opdracht verleend een liquidatieplan op te stellen als ware tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling besloten. Het liquidatieplan wordt met ten minste drie vierde meerderheid van stemmen vastgesteld door het algemeen bestuur en de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen zijn bindend.
6. Nadat het liquidatieplan is vastgesteld is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan het samenwerkingsverband te voldoen.
7. De kosten van het opstellen van het liquidatieplan komen voor rekening van de deelnemer die het voornemen heeft om uit te treden.”

Door het bestuur van de BSGR is op 27 maart 2014 een besluit genomen ten aanzien van de bepaling van de uittredingskosten waarin met name het onderdeel personeelskosten is uitgelicht. Daarbij is ingestemd met het in het liquidatieplan bepalen van de uittredingskosten, waarbij:

- a) de incidentele uittredingskosten volledig aan de uittredende deelnemer worden doorbelast;
- b) het uitgangspunt is dat de financiële verplichtingen van de uittredende deelnemer lager worden vastgesteld, indien en voor zover de kosten voor het aan die deelnemer toe te rekenen aantal fte voor de BSGR afnemen, omdat het als gevolg van de uittreding ontstane teveel aan fte door de uittreder wordt overgenomen, en
- c) indien de uittredende deelnemer geen fte overneemt, het aan die deelnemer doorbelasten van de (daadwerkelijk te maken) salariskosten gedurende maximaal vier jaren, waarbij in het eerste en tweede jaar 100%, in het derde jaar 75% en in het vierde jaar 50% van de salariskosten wordt doorbelast;
- d) de hoogte van de door te belasten salariskosten wordt bepaald op basis van voorcalculatie op het moment van uittreding (per einde kalenderjaar volgend op kalenderjaar waarin de opzegging is gedaan);
- e) er een korting op de aan de uittredende deelnemer door te belasten salariskosten wordt verleend, naarmate de opzeggingsperiode langer is dan ten minste één jaar.”

Momenteel ligt er evenwel een voorstel tot wijziging van de Wgr regelingen in voorvisie, waarin wordt voorgesteld om dwingend op te nemen dat er in de tekst van de regeling van een gemeenschappelijke regeling bepalingen worden opgenomen die de gevolgen van de uittreding van een deelnemer regelen en de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden.

In de bijbehorende memorie van toelichting wordt aangegeven:

'Hoewel artikel 9 van de Wgr al verplicht om bij een voor onbepaalde tijd ingestelde gemeenschappelijke regeling afspraken te maken over het regelen van de gevolgen van de uittreding, laat de praktijk zien dat veel problemen worden ervaren ten gevolge van de uittreding. Dat komt omdat in de regeling vaak wordt volstaan met de afspraak dat in geval van uittreding het (algemeen) bestuur de uittreedvoorwaarden vaststelt. Om hier een einde aan te maken wordt voorgesteld artikel 9 van de Wgr aan te scherpen met een bepaling over de reikwijdte van de afspraken die moeten worden gemaakt over het regelen van de gevolgen van de uittreding, zodat niet langer volstaan kan worden met een vaststelling door het (algemeen) bestuur. Toegevoegd is dat in ieder geval afspraken moeten worden gemaakt over de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon, waarbij moet worden gedacht aan afspraken over personeel, contracten, huisvesting en investeringen.'

In het eerder aangehaalde besluit van het AB van 27 maart 2014 is slechts een regeling getroffen met betrekking tot het opvangen van personele kosten bij uittreden van een deelnemer. Voorgesteld wordt, vooruitlopend op de nu voorgelegde wetswijziging, om medio 2020 een voorstel aan het AB voor te leggen waarin een concept liquidatieplan wordt uitgewerkt met betrekking tot de vraagstelling hoe bij uittreding de kosten op het gebied van personeel, contracten, huisvesting en investeringen worden verdisconteerd met de uittredende partij conform het nu voorliggende wetsvoorstel. Dit uitgewerkte liquidatieplan kan te zijner tijd tevens worden gebruikt als grondslag om de tekst van de gemeenschappelijke regeling van de BSGR aan te passen zodra het voorgelegde wetsvoorstel tot wijziging van de Wgr tot wet wordt verheven.

Advies

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

- om bij toetreden tot de BSGR door een nieuwe deelnemer geen entree-fee te verlangen als bijdrage in de door de deelnemers opgebouwde reserves;
- om bij het uittreden de uittredende deelnemer geen aandeel mee te geven in de mede door hem opgebouwde reserves;

en verwacht medio 2020 een voorstel te krijgen waarin een uitgewerkt concept liquidatieplan wordt voorgelegd aangaande de vraagstelling hoe bij uittreding de kosten op het gebied van personeel, contracten, huisvesting en investeringen worden verdisconteerd met de uittredende partij.

Besluit

Besloten conform advies	Ja
De voorzitter	
De secretaris	